FOTO » MALIN ARNÉR

Kicki Bildt och Malin Arnér på EQI tror på möjligheten att använda hästar i arbetet med att utveckla ledare och grupper.

FOTO » ANITA TÅNGRING

Hästen gör dig till en bättre ledare

Tanken på att låta vår fyrbenta vän bli metafor för det som händer mellan medarbetarna i företaget, kan svindla även för en hästmänniska. Om man dessutom påstår att chefen har något att lära av hästen, redan med handen runt grimskaftet, blir det närapå magiskt.

Equipage utsände berättar om sina reflektioner från ett annorlunda kurstillfälle – med hästen som lärare.

TEXT OCH FOTO » BEATA HANSSON

Fem uppspelta deltagare till dagens kurs; ”Hästunderstödd ledarutveckling”, har samlats. Deltagarna berättar om sina jobb och respektive relation till hästar. Det gemensamma för alla fem är chefs- eller projektledarpositioner. Någon rider kontinuerligt, andra nöjer sig med konstaterandet att hästar är vackra djur.

Dom två handledarna, Kicki Bildt och Malin Arnér, presenterar våra fyrbenta coacher och berättar för gruppen om dom funderingar som kom att mynna ut i planer på att använda hästen som coach. Saker som dom båda två vetat inom sig under lång tid, men inte kunnat sätta ord på.

– Vi hade länge frågat oss själva varför vi mår så bra i stallet. Och hur vi kan använda oss av det, säger Kicki. Med hästar måste vi vara lyhörda och fullt närvarande för att bli framgångsrika i vår kommunikation. Det är något vi kan träna på i stallet och sedan använda i arbetslivet.

– Den feedback vi får av hästar är ärlig och direkt, dom reage-

» Den feedback vi får av hästar är **helt ärlig och direkt,** dom reagerar på **vad vi gör** utan att **döma eller tolka «**

KICKI BILDT

FOTO » GETTYSIMAGES

» Dom **gemensamma beröringspunkterna** mellan häst och människa **blir plötsligt självklara** – även för den som **aldrig suttit på en häst** «

BEATA HANSSON

rar på vad vi gör utan att döma eller tolka.

HORSE ASSISTED EDUCATION

Kicki och Malin, som båda har en mångårig erfarenhet av chefs- och ledarutveckling, kom först i kontakt med Horse Assisted Education, ett internationellt koncept kring samspelet mellan flockdjur. Konceptet visade sig också säga en hel del om människor.

– Hur vi behöver bli mer fokuserade, närvarande, lyhörda och rikta vår energi på uppgiften. Hur vi påverkas av alla signaler såsom mobiltelefoner, meddelanden, information som stör när vi är inne i en tanke, eller ett arbete. Vi fick ta del av ett färdigt och sedan flera år tillbaka utarbetat koncept, och med egna ögon se hur hästarna fungerar till vår hjälp när vi ska öka förmågan att fokusera och orka hela vägen, berättar Malin.

Det är en nyfiket småpratande grupp som nu vandrar iväg mot paddocken. Säkerhetsreglerna för dagen är genomgågna. Orden susar förbi i vinden; **”Känsliga” ”Läser in” ”Intention” ”Närvaro” ”Respekt”.** Vi tittar på dom två ponnyerna, arabstoet Zawilca och shetlandsvalacken Beppe, som ska guida oss till vårt inre, eller i alla fall till våra medarbetare.

Dagens deltagare enas om att framgångsrikt ledarskap handlar om att få människor att följa. Och förstå varför. Kopplingar till hästen är inte svårt att notera när vi en stund senare leder ponnierna i sina grimskaft. En studie av fullständig koncentration på hur man ska få en annan individ att hänga med.

VI MÅSTE FÅ HÄSTEN ATT TRO OSS

Vi inser snart att vi även i arbetet med hästar, måste få vår följeslagare att tro och förstå oss. Vi måste visa att uppgiften vi har att lösa är både möjlig och rolig.

– Ni märker att dom gemensamma beröringspunkterna mellan häst och människa faktiskt är ganska självklara, säger Malin och deltagarna nickar instämmande. Det vi gör nu, behöver man inte vara hästvan för att se värdet av.

Dagens lektion är förhållandevis enkel. Ett smakprov. Deltagarna leder hästarna runt en egenkomponerad bana med hjälp av grimskaftet. Det visar sig att dom löser uppgiften på olika sätt. Det är övertalning, förslag och mutor. Men dom får hästarna med sig.

Efteråt berättar alla om dom tankar, observationer, känslor och upplevelser dom registrerat hos den som utfört momentet. Kommentarerna deltagarna emellan, är varma men tuffa. Inte så sällan påminner reflektionerna om dom som ges i verklighetens yrkesroll. Någon verkar lite envis. En annan väljer att gå försiktigt fram. En tredje har samförstånd som hög princip.

KOPPLINGAR TILL YRKESLIVET

Alla i gruppen börjar göra kopplingar till vad dom lär sig om sig själva. Dom talar om att kunna nyttja det djuren kan berätta för

Studier har visat att egenskaper som utvecklas i kontakt med hästar, är egenskaper som också bidrar till framgångsrikt ledarskap.

oss i vårt yrkesliv, inte minst i ledande befattningar. Att det är möjligt att låta hästarna genom sin blotta existens lära människor självinsikt. Spegla oss. Deltagarna får välja ut en av hästarna att koncentrera sin nyfikenhet på. Dom små ponnyerna studeras med stort och genuint intresse, som om dom vore säljobjekt på en hästhandlarmarknad. Men där slutar också likheterna. Epiteten börjar hagla.

– Hon verkar ha en känslig personlighet, säger en man om det lilla arabstoet som uppmärksamt klipper med sina öron.

Shettisen får å sin sida höra att han verkar ”ha kontroll över situationen”.

– Att vilja kan se så olika ut, utbrister en annan deltagare.

Ibland behövs muskler, ibland inte. Dom resonerar över olika ledarstilar. Hur märks förtroende, osäkerhet, ovilja, lugn, ilska? Det är inte svårt att få dom att referera till sina arbetssituationer.

– Fascinerande att man behöver så mycket kroppsspråk för att göra sig förstådd, säger en annan av deltagarna förvånat.

Organisationskonsulten Mart Jürisoo tycker att stoet går varsamt fram, samtidigt som hon visar att hon är envis. En balans som behövs i alla organisationer.

HJÄLPER MÄNNISKOR ATT HITTA SIN YRKESROLL

Att ledarskapsutveckla handlar om att hjälpa chefer hitta sin yrkesroll, att kunna ta täten för sin grupp. Övningarna kan se vitt skilda ut. Man kan leda en häst, eller en flock, genom olika ”hinder” och banor. Man kan sitta på hästen. Kicki och Malin bekräftar att möjligheterna till variation är närmast oändliga.

Vi enas dock om att det mesta handlar om kommunikation, en grundsten i ledarskap. Vässad förmåga till tydlighet och lyhördhet.

Malin poängterar den mentala närvarons betydelse.

– Att vara chef handlar om att lyssna. Förhandla. Vara närvarande. Söka samförståndslösningar genom att kunna tala för sin sak. Att få andra att tro på det man säger. Att övertyga och få medarbetare att våga. Lita på chefens ord och att lockas av samma visioner.

Hon berättar hur studier har visat att egenskaper som utvecklas i kontakt med hästar är egenskaper som också bidrar till framgångsrikt ledarskap. Att våga utmana sig själv för att kunna utvecklas. Vi måste lämna det trygga och invanda annars stagnerar vi.

– Hästar är inte subjektiva. Dom har ingen egen agenda utan reagerar på vem du är och hur du är. Hästar speglar dina styrkor och det du behöver utveckla. Och dom ger oss ideligen nya chanser.

Men den största lärdomen idag är kanske upptäckten att det finns olika sätt att lösa ett problem. Ofta är vi låsta i invanda tankemönster. Vi tänker på prestation och blir nervösa när vi minst tycker att vi behöver det. Vi har behov av att synas, känna oss betydelsefulla, kompetenta och omtyckta. Och hur gör chefen egentligen för att visa vägen? Går han före och visar, drar han och sliter i repet? Går han försiktigt bakom med grimskaftet hängande och hoppas att medarbetarna hittar själva?

– Som chef tänker man ofta producerande inte reflekterande och i värsta fall inte heller kreativt, säger Kicki.

> **» Vi hade länge** frågat oss själva **varför vi mår så gott i stallet.** Och hur vi kan **använda oss av det «**
>
> MALIN ARNÉR

Deltagarna har fäst sig olika vid hästarna. Vi skrattar när vi sätter hästarna i mänsklig kostym. Vem är vem på kontoret? Beppe verkar ju onekligen vara den som behöver motivation för att utföra utgifter. Meningslösheter ägnar han inte energi till. Zawilca däremot väntar på vårt initiativ. Hon vill bara förstå våra önskemål. Det handlar inte om att förmänskliga hästar. Det är fråga om varför vi ser de egenskaper som vi ser? Vad ger dessa för genklang inom oss själva? Vilka drag hos sig själv ser man som mindre önskvärda och vilka är man stolt över?

– Det är sånt som kommer fram i denna övning, vid sidan av våra försök att få dom att göra som vi säger. Hästarna speglar det vi funderar över.